

Aan de Vaste Commissie voor OCW
Ter attentie van de voorzitter, mw. A.G. Wolbert
cie.ocw@tweedekamer.nl

Betreft: Algemeen Overleg Dyslexie d.d. 22 februari 2017
Utrecht, 14 februari 2017

Geachte leden van de Commissie,

Op 22 februari aanstaande staat een Algemeen Overleg Dyslexie gepland. Aanleiding daarvoor zijn twee brieven van de minister en staatssecretaris. De eerste is de reactie (31332-72) op het VARA-programma RamBam, waarin te zien is dat het verkrijgen van een dyslexieverklaring redelijk eenvoudig lijkt te zijn. Bovendien is geconstateerd dat de stijging van het aantal verklaringen niet in verhouding staat tot wat redelijkerwijs mag worden verwacht van het aantal leerlingen en studenten dat dyslexie heeft.

In de tweede brief (34638-1) kondigen minister en staatssecretaris maatregelen aan en maken inzichtelijk wat de stand van zaken is van de ingezette acties, zoals de uitkomsten van de quickscan en de inzet op het verbeteren van de kwaliteit van de verklaringen.

De beroepsverenigingen Nederlandse vereniging van pedagogen en onderwijskundigen (NVO), het Nederlands Instituut van Psychologen (NIP) en het Nederlands Kwaliteitsinstituut Dyslexie (NKD, vh. KD en NRD) nemen graag hun verantwoordelijkheid in de uitwerking van deze maatregelen.

Aandacht voor handelingsgerichte diagnostiek

Voor NVO, NIP en NKD staat voorop dat alle kinderen en jeugdigen die belemmering ondervinden bij leren lezen en schrijven en extra ondersteuning nodig hebben, die ondersteuning ook in de toekomst moeten (blijven) krijgen. Met of zonder verklaring.

De afgelopen jaren is de waarde van de dyslexieverklaring ernstig gedevalueerd. NIP, NVO en NKD pleiten voor het gebruik van het handelingsgerichte advies dat gepaard hoort te gaan bij iedere diagnose, zo ook die van dyslexie. Desnoods kan als optie overwogen worden de dyslexieverklaring af te schaffen, om de zogenaamde perverse prikkel zo veel mogelijk weg te nemen en de inzet van goed onderbouwde diagnostiek en handelingsgerichte advisering te stimuleren.

De koppeling van voordelen en middelen aan het hebben van een dyslexieverklaring leidt tot een vraagstuk dat omvangrijk en uiteindelijk politiek/maatschappelijk van aard is. De beroepsverenigingen en het kwaliteitsinstituut kunnen de problematiek op dát niveau niet oplossen. Wel kunnen zij vanuit hun eigen verantwoordelijkheid bijdragen aan de kwaliteit van dyslexiezorg, informatievoorziening en communicatie.

Onder meer zijn het kwaliteitsinstituut en beroepsverenigingen gekomen tot het opstellen van een '*position paper dyslexie*' (zie bijlage). Hiermee willen betrokken partijen in gezamenlijkheid een goede basis leveren. In de [Prezi 'Dyslexieverklaringen'](#) en de leeswijzer geven het kwaliteitsinstituut en de beroepsverenigingen gezamenlijk schematisch aan wat bij dyslexiezorg in onderwijs en vergoede zorg de kaders voor onderwijs en zorg zijn.

Die basis begint bij goed opgeleide professionals die werken volgens de laatste wetenschappelijke inzichten. Deze twee punten komen ook duidelijk naar voren in het position paper.

Werken met geregistreeerde professionals

Alle partijen onderschrijven het belang van het werken met geregistreeerde professionals. Orthopedagogen en psychologen kunnen zich registreren bij NVO, NIP, BIG of bij SKJ (Stichting kwaliteitsregister Jeugd). Via registratie wordt vakbekwaamheid getoetst, en via herregistratie wordt geborgd dat er voldoende actuele scholing wordt gevolgd. Geregistreeerde professionals zijn gehouden aan hun professionele standaard (beroepscode en vakinhoudelijke richtlijnen) en vallen onder tuchtrecht. Daarom is het van belang dat de diagnose dyslexie gesteld wordt door een beroepsgeregistreeerde gedragswetenschapper.

Het NKD toetst en monitort de kwaliteit van de bij het instituut aangesloten aanbieders van dyslexiezorg, onder meer via een systeem van certificering, visitatie en het bijhouden van een databank.

De beroepsverenigingen en het kwaliteitsinstituut erkennen de meerwaarde van elkaars systeem, maar onderkennen ook de verschillen. De beroepsverenigingen en kwaliteitsinstituten zien goede mogelijkheden om elkaars rollen en verantwoordelijkheden aanvullend in te zetten in de kwaliteitsborging rond dyslexie.

Ontwikkeling vakinhoudelijke richtlijn

NVO, NIP en NKD bepleiten de ontwikkeling van een vakinhoudelijke richtlijn Dyslexie. Op dit moment bestaat er een protocol voor de Ernstige Enkelvoudige Dyslexie (EED). Dit protocol is een belangrijke basis geweest voor de (kwaliteit van de) vergoede dyslexiezorg voor kinderen in de basisschoolleeftijd. Onze organisaties achten het wenselijk die uit te werken tot richtlijn voor het brede dyslexieveld (inclusief onderwijs, waaronder voortgezet en hoger onderwijs). De beroepsverenigingen willen hier uiteraard een trekkersrol in spelen, maar zijn afhankelijk van medefinanciering door de overheid (OCW en VWS).

Afgelopen periode hebben wij meerdere malen gesproken met OCW en VWS over de ontwikkeling van deze richtlijn. Helaas hebben we tot nu toe geen concrete afspraken kunnen maken over aanpak en financiering. Dit terwijl OCW ook in de brief aan de Tweede Kamer het belang van de ontwikkeling van een helder kader onderschrijft.

Naast de aandacht voor professionals zien de partijen nog twee punten die een belangrijke bijdrage kunnen leveren aan de verbetering van dyslexiezorg: visitatie en communicatie.

Visitatie

Visitatie kan een belangrijke bijdrage leveren aan de kwaliteit van zorg. Intentie is om een nieuw visitatiesysteem te ontwikkelen. Dat visitatiesysteem kan voortbouwen op het huidige van het Kwaliteitsinstituut én ook aansluiten bij de professionele standaard van de beroepsgroepen. De visitatie moet eerst en vooral gericht zijn op de voortdurende verbetering van de professional.

Communicatie en versterken onderwijs

Dyslexie is bij uitstek een stoornis die zich binnen het onderwijs manifesteert. Goed leesonderwijs is een cruciaal element bij de onderkenning en diagnostiek van dyslexie. Daarbij is het van groot belang dat scholen en ouders zélf ook weten hoe goede begeleiding op school eruit ziet, wat voorwaarden van goede diagnostiek zijn en wat de betekenis en inhoud van een 'goede' dyslexie diagnose zijn.

De zogenaamde wildgroei van dyslexieverklaringen is vooral in het voortgezet onderwijs zichtbaar. Als beroepsverenigingen en kwaliteitsinstituut zien wij kansen in het 'opschonen' door scholen en dan met name ook voortgezet en hoger onderwijs, voor te lichten over deze onderwerpen. Op deze manier versterken we de zorg vanaf het startpunt: de school. De effecten van het Masterplan Dyslexie (vanaf 2003, onder OCW) zijn nog altijd zichtbaar op scholen die daar actief op hebben ingezet. Nadrukkelijk gaat het hierbij om de inzet van de Protocollen Leesproblemen en Dyslexie (Masterplan) inclusief nascholing van docenten en zorgcoördinatoren en het opzetten van een goede zorgstructuur (waaronder de poortwachtersfunctie) binnen samenwerkingsverbanden passend en voortgezet onderwijs.

Wij hopen u met deze brief, position paper en [Prezi 'Dyslexieverklaringen'](#) inzicht te geven in de gezamenlijke inzet van de beroepsverenigingen en het kwaliteitsinstituut op het gebied van dyslexiezorg. Wij zijn te allen tijde bereid hierover nader met u in gesprek te gaan.

Met vriendelijke groet,

Marlies Post, directeur NVO
Linde Gonggrijp, directeur NIP
Marijke van Grafhorst, voorzitter NKD

Woordvoering namens alle partijen: Vera Naber (06-52689661)